

hvad er da det for Betingelser? Müller ser (p. 163) hovedsagelig »in den Windströmungen zur Herbst- und Frühlingszeit den grossen Führer unserer Vögel auf ihrer Pilgerschaft«. Mulig er man her inde paa den rette Vej til Forstaaelse af Træktider. At atmosfæriske Tilstande virker endog paa civiliserede Mennesker, er jo bevist. Man arbejder f. Eks. bedre ved høj Barometerstand end ved lav. At Lys beroliger nervøse Mennesker, medens Mørke gør dem urolige, er jo ogsaa ofte erfaret. Varme- og Kuldefornemmelser kan indvirke paa Menneskers Lyst til at bestille noget o. s. v. Men hvis saadanne Ting berører et fysisk afstumpet Væsen som et Kulturmenneske, saa er der ingen Tvivl om, at de i langt højere Grad paavirker et Naturbarn som en Fugl; det vilde i og for sig ikke være mærkeligt, om en vis Sum af dem bragte Dyret Uro i Blodet og Trang til at slaa energisk med Vingerne.

OM DEN YDRE FORSKEL MELLEM KØNNENE HOS POMERANTSFUGLEN, EUDROMIAS MORINELLUS.

MED TAVLE I.

AF

E. LEHN SCHIØLER.

Pomerantsfuglens Hun er større og i Foraarsdragten mere udpræget farvet end Hannen.

Dette Forhold har for Størrelsens Vedkommende længe været kendt og omtalt af de fleste Forfattere; at Hunnens Farver og Tegninger ere skønnere og mere udprægede i Foraarsdragten, er heller ikke ukendt, idet der fra mange Sider har været gjort opmærksom derpaa; men man finder dog næsten flere Udtalelser, der gaa i modsat Retning, dels rent ud fremhævende Hannerne som de skønneste, dels blot udtalende Tvivl om Sagens Sammenhæng.

Det vilde føre for vidt paa nærværende Sted at komme ind paa en Gennemgang af alle de forskellige Udsagn om Spørgsmaalet; til Oplysning hidsættes blot følgende.

C. L. Brehm siger, Handbuch der Naturgeschichte aller Vögel Deutschlands, Ilmenau 1831, pag. 545: »Die Zeichnung des Männchens ist schöner und reiner als die des Weibchens.«

Naumann er af den Mening, at Han og Hun ere hinanden

ganske lige og anfører, at han mere end en Gang har skudt saa smukt udfarvede Hunner, at han troede at have den prægtigste gamle Han for sig, indtil Sectionen beviste ham det modsatte; dog henviser I. v. Wangelin i den nye Udgave af Naturgeschichte der Vögel Mitteleuropas, Band VIII, pag. 44, i en Fodnote til

Gätke, der i sin Vogelwarte Helgoland, Braunschweig 1900, pag. 510, giver Hunnerne Prisen som de skønneste og tydeligt udpeger den rigtige Forskel, saaledes som den senere skal vises.

I Dictionary of Birds, London 1893—1896, pag. 162, anføres det rigtige Forhold af Professor A. Newton.

I Kjærbølling: Skandinaviens Fugle ved Ionas Collin, Kbhvn. 1875—77, siges ganske kort, pag. 443, at Hunnens Farver ikke ere saa skønne og rene som Hannens.

Henry Seebohm kommer i sin History of British Birds, Vol. III, London 1896, pag. 33—34, ogsaa ind paa Spørgsmaalet, nævner, at »the earliest writers, even Macgillivray and Montagu appear to have taken it for granted, that the most brilliantly coloured bird was the male«, anfører Naumanns ovenfor nævnte Anskuelse om Ligheden mellem Kønnene, men skriver dernæst: »more modern ornithologists have advanced a step still further and have come to the conclusion, that the female is the more brilliantly coloured bird. It is probable that the last view is the correct one, and that the numerous brilliantly coloured males in collections have been incorrectly sexed«. Senere beskrives Han og Hun rigtigt.

I Catalogue of Birds in the British Museum, Vol. XXIV, pag. 236, omtaler R. Bowdler Sharpe Hunnen som »similar to the male but less brightly coloured and the black patch on the abdomen not so strongly developed«, og i Tillæget (ibid. pag. 741) udtales yderligere: »It will be noticed that I have not adopted the view that the female Dotterel is always larger and brighter than the male, as so many ornithologists have stated to be the case. The series in the British Museum does not confirm their conclusions«.

Som man ser, Striden er standende, og det vil da formentlig være af Interesse at undersøge, hvorledes Forholdet virkelig er.

Pomerantsfuglens Foraarstræk gaar som bekendt for en stor Del op langs Jyllands Vestkyst, og da Jagtloven tillader Jagten paa disse Fugle indtil 15de Maj, ses de hvert Aar i betydeligt Antal i københavnske Vildtkældere sammen med Brushøns, der jo desværre heller ikke er fredede — midt i Yngletiden.

Her fra stammer da, med ganske enkelte Undtagelser, neden-
 anførte Stof, der har været gennemgaaet til Undersøgelse af
 Spørgsmaalet. 55 Hanner og 62 Hunner, voxne Fugle, ere under-
 søgte; heraf forefindes 84 i Skind og 10 i Alkohol; 18 ere bort-
 kastede efter at være maalte, vejede og kønsbestemte; de vare
 dels for sønderskudte, dels for raadne til at kunne skindlægges.
 Resten er Skeletter. — Desuden findes 1 Hun i Overgang fra
 Sommer- til Vinterdragt og 6 unge Fugle.

Til Oplysning om Størrelsen tjener hosføjede Oversigt, der
 giver følgende Gennemsnitsmaal og Vægt (i Millimeter og Gram)

	Vingen	Tarse	Mellemtaa	Nærbryg, Kordemaal	Næb fra Næse- bors Forrand	Vægt
for 62 Hunner..	154,2	35,8	24,9	17	11,4	132,7
- 55 Hanner..	147,6	34,5	24,3	16,6 for 54	10,9 for 54	113,1 for 46

Største og mindste Maal og Vægt er

	Vingen	Vægten
for Hunnerne	163—143	152,5—109,1
- Hannerne	157—140	136,5—91,2

Eudromias morinellus ♀

	Vingen maalt fra Haandled til Vingespids	Tarse	Mellem- taa	Nærbryg, Kordemaal	Næb fra Næsehorets forreste Rand	Vægt
Thisted Omegn. ¹² / ₅ 1904	163	38	25	17	11,5	152
— — ¹¹ / ₅ 1904	162	38	26	18	12	148
Skjern..... ⁹ / ₅ 1904	162	36	24	17	13	149
Thisted Omegn. ¹¹ / ₅ 1904	161	35,5	24	18	12	127
Skjern..... ⁹ / ₅ 1904	160	40	25	17	12	152,5
— ⁹ / ₅ 1904	160	38	25	16	11	130,2
Thisted Omegn. ¹¹ / ₅ 1904	160	35	25	17,5	11	134
— — ¹⁵ / ₅ 1904	160	35	25	17,5	11,5	148
Skjern..... ⁹ / ₅ 1904	160	34	25	17	11	140,5
— ⁹ / ₅ 1904	159	37,5	24	18	12	135
Tarm ¹² / ₅ 1902	159	36	25	18	12	»
— ⁸ / ₅ 1902	158	34,5	24	16	11	»
— ¹² / ₅ 1902	158	34	26	17	12	»
Ræhr pr. Thisted ¹⁵ / ₄ 1906	157	40,5	24,5	17	13	150
Hjardemaal Klit ²⁷ / ₅ 1898	157	36,5	26	18,5	11,5	»
Thisted Omegn. ⁸ / ₅ 1903	157	36	26,5	17,5	12	139
— — ⁷ / ₅ 1902	157	35,5	25	17,5	12	»

		Vingen maalt fra Haanded til Vingespids	Tarse	Mellem- taa	Næbryg, Kordemaal	Næb fra Næseboret's forreste Rand	Vægt	
Brandtofte i Vind)	}	9/5 1904	157	34	25	16	12	136,2
(Holstebro)		5/5 1904	157	33	25	16,5	10,5	138,4
Thisted Omegn.		6/5 1904	156	38,5	24,5	18	12	123,8
—		7/5 1902	156	36	25	17	11	»
—		11/5 1904	156	36	25	14,5	10	124
—		11/5 1904	156	35	24,5	16	11	132
—		14/5 1904	155	39	26	18	11,5	138,5
—		10/5 1906	155	38,5	26	17	11	138
—		6/5 1904	155	37	24	18	12	119,6
—		7/5 1902	155	36,5	24	17	11,5	»
—		14/5 1904	155	36	23,5	17,5	11,5	139
Skjern.....		11/5 1903	155	36	27,5	18	12	136,4
Vestjylland		15/5 1903	154	38,5	27,5	18	12	134,6
Skjern.....		10/5 1903	154	35	25,5	16	10,5	115,7
Thisted Omegn.		8/5 1903	154	35	25,5	15,5	10,5	121,1
—		7/5 1902	154	35	25	17	11	»
—		7/5 1902	154	35	26	17	11	»
Tarm		8/5 1902	154	34	26	16	11	»
Skjern.....		11/5 1903	153,5	36	25	17,5	12,5	131,1
—		10/5 1903	153	37	25	17	11	123,5
Thisted Omegn.		6/5 1904	153	36	23,5	17	11	117,6
—		7/5 1902	153	35	26	17,5	11,5	»
Tarm		12/5 1902	153	34	24	17	12	»
Thisted Omegn.		4/5 1904	153	34	23,5	17	10,5	120,5
—		6/5 1904	152,5	35	25	17	12	115
—		10/5 1906	152	37,5	24	17	11	132
—		7/5 1903	152	35,5	27,5	17	11,5	135,9
—		6/5 1904	152	35	25	18	11,5	109,1
—		11/5 1904	152	33,5	22,5	18	11,5	147
—		14/5 1904	151	36,5	25	17	11,5	144
Tarm		8/5 1902	151	35	25	17	11	»
—		8/5 1902	151	35	26	17	11,5	»
Thisted Omegn.		7/5 1902	151	34	23	17	11,5	»
Ræhr pr. Thisted		15/4 1906	150	37	24	17	11	140,
Thisted Omegn.		6/5 1904	150	35	24	17	11	124,3
Skjern.....		9/5 1904	150	34	24	17	11	123,7
—		10/5 1903	150	33	24	16	10,5	137,3

		Vingen maalt fra Haandled til Vingespidts	Tarse	Mellem- taa	Nærbryg, Kordemaal	Næb fra Næseborets forreste Rand	Vægt
Thisted Omegn.	$\frac{8}{5}$ 1903	149	35,5	25,5	16,5	11	128,3
Varde	$\frac{30}{4}$ 1906	148	38,5	24	18	11,5	122,5
Brandtofte i Vind) (Holstebro)	$\frac{9}{5}$ 1904	148	35	25	15	10,5	135
Thisted Omegn.	$\frac{8}{5}$ 1903	147,5	36	25	16	11	128,2
Vestjylland	$\frac{15}{5}$ 1903	147	36	27	19	12	127
Tarm	$\frac{8}{5}$ 1902	147	34,5	23	16	10	»
Thisted Omegn.	$\frac{8}{5}$ 1903	144	36	25,5	17	11	139,4
— — .	$\frac{8}{5}$ 1903	143	33	22,5	15,5	11	121,4

Eudromias morinellus ♂

Thisted Omegn.	$\frac{6}{5}$ 1904	157	35	24	17	12	115,9
— — .	$\frac{11}{5}$ 1904	155	38,5	24,5	17	11,5	124
— — .	$\frac{6}{5}$ 1904	155	36	26	19	12	127,8
Ræhr pr. Thisted	$\frac{15}{4}$ 1906	154	36	25	18,5	11	127,5
— — —	$\frac{15}{4}$ 1906	152	38,5	22,5	18,5	11	126,5
Thisted Omegn.	$\frac{6}{5}$ 1904	152	36	25	15	10,5	103,6
Skjern	$\frac{9}{5}$ 1904	151	35	24	16	10,5	116
Thisted Omegn.	$\frac{8}{5}$ 1903	151	33	24	18	11,5	117,3
Ræhr pr. Thisted	$\frac{15}{4}$ 1906	150	37	24	16	11	128
Thisted Omegn.	$\frac{5}{5}$ 1903	150	36	26,5	17	11	116,2
Skjern	$\frac{9}{5}$ 1904	150	35	23	17	11,5	113,5
Thisted Omegn.	$\frac{11}{5}$ 1904	150	35	24	16,5	10,5	109
— — .	$\frac{6}{5}$ 1904	150	34,5	25	18	11	118,8
Skjern	$\frac{9}{5}$ 1904	150	33	24	16,5	11	104,5
Hjardemaal Klit	$\frac{27}{5}$ 1898	150	33	24,5	18	11	»
Thisted Omegn.	$\frac{14}{5}$ 1904	149	35	25	16	11	103,5
— — .	$\frac{8}{5}$ 1903	149	35	25,5	17	11	104,5
— — .	$\frac{4}{5}$ 1904	149	34	22	17	11	106,7
Tarm	$\frac{9}{5}$ 1902	149	33	25	17	11	»
Thisted Omegn.	$\frac{11}{5}$ 1904	148	35	25	16,5	11	99
— — .	$\frac{14}{5}$ 1904	148	34	24	17	12	118,5
— — .	$\frac{6}{5}$ 1904	148	34	24	17	10	114,7
Skjern	$\frac{9}{5}$ 1904	148	33,5	23	17	10,5	117,8
Ræhr pr. Thisted	$\frac{10}{5}$ 1906	147	38	24	17,5	11,5	106
Thisted Omegn.	$\frac{11}{5}$ 1904	147	37	25	17,5	12	130,1
Brandtofte i Vind) (Holstebro)	$\frac{9}{5}$ 1904	147	37	25	17	11	136,5

		Vingen maalt fra Haandled til Vingespids	Tarse	Mellem- taa	Næbryg, Kordemaal	Næb fra Næseborets forreste Rand	Vægt
Thisted Omegn.	12/5 1903	147	36	25	17	10,5	107,1
Skjern.....	9/5 1904	147	35,5	24,5	16,5	11	111,5
Thisted Omegn.	12/5 1903	147	35,5	25	16,5	11	115,7
— — .	6/5 1904	147	35	25	16	10	113,2
— — .	6/5 1904	147	35	24	15,5	10	104,1
Hjardemaal Klit	27/5 1898	147	35	26,5	17	11	»
Thisted Omegn.	6/5 1904	147	34,5	24	16	10,5	111,1
Tarm	12/5 1902	147	34	24	15,5	10	»
Skjern.....	11/5 1903	147	33	24	16,5	11	113
—	11/5 1903	147	33	23,5	15	10,5	103,6
Brandtofte i Vind) (Holstebro)	9/5 1904	147	33	24	16,5	11,5	111,5
Ræhr pr. Thisted	15/4 1906	146	37	24,5	16,5	10,5	125,5
Thisted Omegn.	8/5 1903	146	37	26,5	17,5	11	115,3
— — .	12/5 1903	146	36	26	17	11	118,4
— — .	6/5 1904	146	35	26	17	10,5	115
— — .	14/5 1904	146	35	25	16	11	107,5
Thisted Omegn.	11/5 1904	146	34	25	15,5	10,5	119
— — .	15/5 1904	146	33,5	22	16	10	108,5
— — .	14/5 1904	146	32	23	16	11,5	109,5
— — .	6/5 1904	145	34	24	16	11	107,5
— — .	12/5 1903	144	35	25	»	»	98,6
Tarm	12/5 1902	144	34	25,5	16	11	»
Thisted Omegn.	14/5 1904	144	26,5	23,5	16	11	133,5
— — .	12/5 1903	143	31,5	24	17,5	11	97,8
Skjern.....	9/5 1904	143	31	23	16	10,5	91,2
Tarm	9/5 1902	142	35	22	16	10	»
Thisted Omegn.	12/5 1904	142	32,5	23,5	16,5	10	103,5
— — .	6/5 1904	140	33	23	16	10	113,1
— — .	6/5 1904	140	31	22,5	15	11	102,9

Hos Hunnen er altsaa Vingelængden forøget med $4\frac{1}{2}\%$, Tarsen med 4% , Mellemtaa og culmen hver med $2\frac{1}{2}\%$, Næbbet fra Næseborets forreste Rand med $4\frac{1}{2}\%$, medens Vægten er omtrent 29% større end Hannens. Vægten giver altsaa det bedste Udtryk for Uligheden i Størrelse, og denne maa da søges i selve Kroppen; den træder ogsaa tydelig frem, naar man sammenligner Rækker af Brystben af de to Køn, idet Hunnernes

gennemsnitlig vise sig paafaldende meget større. Det er en forholdvis ringe Forøgelse af Lemmestørrelse, der har været nødvendig for Hunnen for at sætte den istand til at »følge med«; men maaske ere Hannerne virkelig lidt bedre Flyvere. Forskellen i Størrelse kan vist endog nogenlunde let erkendes paa de levende Fugle, naar de ses Side om Side; selv har jeg ganske vist kun en Gang set Pomerantsfuglen levende, nemlig ^{27/5} 1898 i Hjardemaal Klit. To Hanner sad sammen med en Hun, og paa kort Afstand — Fuglene ere jo ganske tillidsfulde — var Hunnens betydeligere Størrelse paafaldende nok.

Forskellen i Fjerdragt fremtræder aldeles tydelig hos den foreliggende Række af Skind, 46 Hunner og 33 Hanner i Foraarsdragt; i intet Tilfælde kan der herske Tvivl om Kønnen, selv om enkelte Hanner i Skønhed nærme sig de mindre udprægede Hunner meget.

Hos Hannerne er Hovedets Overside næsten altid sort, begrænset nedadtil af de kridhvide Øjenstriber; dog ses jævnligt lyse Kanter paa Pandens sorte Fjer. Hos Hannerne er Hovedets Overside lysere, mere brunlig, og overalt have Fjerene lysebrune Kanter; Øjenstriberne ere ikke saa renhvide som hos Hunnen, de have et mere gulbrunt Skær. Paa Kind og Strube ere Hannerne renhvide, sædvanlig med enkelte sorte Skaftstriber paa Fjerene, medens de tilsvarende Partier hos Hannen ere mere graahvide og have talrige tætstaaende mørke Længdestriber.

Det hvide Tværbaand over Brystet er langt tydeligere hos Hun end hos Han, og de smalle sorte Striber, som indfatte det, mere fremtrædende.

Brystfarven er altid kraftigere hos Hunnen end hos Hannen, baade hvad den pomerantsgule og den sorte Farve angaar; desuden findes hos Hannen i næsten alle de undersøgte Tilfælde en Del hvide Fjer i Brystskjoldet. I de faa — 3 — Tilfælde, hvor ingen hvide Fjer findes, er Brystskjoldet dog af saa meget svagere Farve, det sorte Parti saa tydelig brunsort, ikke kulsort, at en Forveksling ikke kan finde Sted, naar blot et Mindretal haves til Sammenligning.

Paa Forryggen, hvor Hunnen er rent atlaskgraa, findes som Regel hos Hannen lyst havannabrune Kanter paa Fjerene, og overhovedet have Hannerne altid talrigere og mere fremtrædende lyse Fjerkanter paa Ryggen end Hannerne, ogsaa et lavere Standpunkt, da det mere minder om Unge- og Vinterdragt.

Det kunde jo nu tænkes, at den her omtalte Forskel i Fjerdragt beroede paa Forskel i Alder, men det er ikke saa.

Skønt man alene gennem Undersøgelse af et saa stort Stof burde være ganske godt sikret mod sliq Fejltagelse, har jeg opbevaret Brystbenene, og tildels Armknogler, af et betydeligt Antal af de skindlagte Fugle, og der er i de allerfleste Tilfælde ingen Vanskelighed ved at afgøre, om man har en fjorgammel eller ældre Fugl for sig; Muskelmærkernes Tydelighed, Blodfyldningen og selve Benets Sværhed have afgivet gode Skelnemærker. Fuglene fra April Maaned 1906, Ræhr pr. Thisted, der endnu ere i Vinterdragt, have i denne Henseende afgivet godt Grundlag, navnlig den ene Hun ($^{15/4}$ 06), der tillige viste en ganske ret og saa tynd Æggeleder¹, at der ikke kan herske Tvivl om, at den aldrig havde ynglet; det er altsaa en ca. 10 Maanedes gammel Fugl, hvis Brystben kan tages som Norm for et ungdommeligt Brystben. Ved Sammenligning med dette kan man genkende jævnaldrende Fugle i Foraarsdragt. Det viser sig da, at fjorgamle Hunner kunne være, og som oftest ere, lige saa smukt udfarvede som ældre, medens paa den anden Side ældre Hanner ikke naa væsentlig højere i Skønhed end unge. —

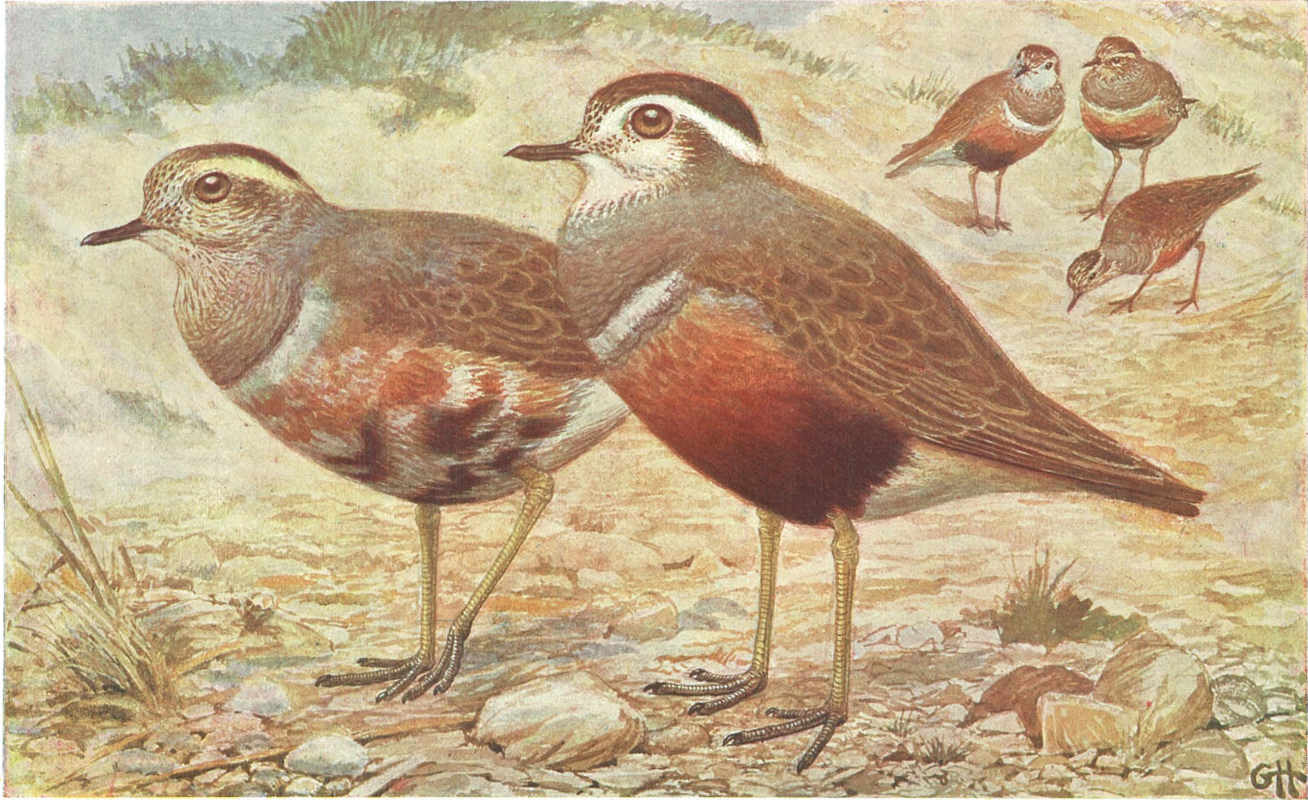
De afbildede Fugle ere ♂ $^{5/5}$ 1903 Thisted Omegn, en ældre Fugl med kraftigt Brystben og ♀ Thisted Omegn $^{12/5}$ 1904.

Samtlige Skind, Alkoholpræparater og Skeletter ere nu overgaaede til Zoologisk Museum.

Hos mange Vadefugle i Charadriidernes store Gruppe vise jo Hannerne lige saa stor eller større Omhu for Æg og Unger end Hunnerne, og dette skal i fremtrædende Grad være Tilfældet hos Pommerantsfuglen. At det virkelig forholder sig saa, kan vist ikke betvivles, saa ofte er det iagttaget. Collett anfører det,

¹ Æggelederen er senere hen imod Yngletiden ikke længere et saa paa-lideligt Aldersmærke; den synker jo efterhaanden hen foran Æggestokkens bageste Ende og bliver videre og større. Det er maaske ikke overflødigt her at tilføje, at alle Kønsbestemmelserne med to Undtagelser ere udførte af mig selv; Undtagelserne, to Hunner mærkede *o* og *p*, skudte $^{11/5}$ 03 ved Skjern, ere velvilligst kønsbestemte af Professor H. Jungersen. For at gøre Prøve paa Stykket overgav jeg de uaabnede Kroppe af disse to Fugle, der af mig efter Ydret vare bestemte som Hunner, til Professoren, og modtog i Brev af $^{14/6}$ 03 følgende Underretning: »Baade *o* og *p* ere Hunner, fuldvoxne med Æggestokkene i Færd med at modne en Gruppe paa 4—6 Æg; ingen nævneværdig Forskel paa *o* og *p* i Henseende til Udviklingsstadie. Største Æg omtrent som en gul Ært«.

Jeg bringer Professor Jungersen min forbindtligste Tak for Hjælpen.

GERHARD HEILMANN PINX.

♂

♀

H. H. THIELE IMP.

POMERANTSFUGLE (EUDROMIAS MORINELLUS)

»Fugleliv i det arktiske Norge«, Chra. og Kbhvn. 1892, pag. 39; H. J. Pearson, »List of birds observed in Russian Lapland« og »On birds observed on Nowaja Zemlja«, Ibis 7. Ser. Vol. 2, 1896, pag. 211 og 223, meddeler, at han to Gange har skudt Fuglen fra Reden, og at det i bægge Tilfælde var Hannen; Seebohm, l. c. har kun en Gang set Fuglen med Unger; det viste sig at være Hannen.

Herr J. Thome meddeler mig i Brev af $\frac{6}{8}$ 1904 følgende: «Denne Art har jeg under et Ophold i Jotunfjældene 1901 haft ganske god Lejlighed til at iagttage under Rugetiden. Før Æglægningen var tilendebragt, saas Magerne altid sammen. Men ved Reden eller hos Ungerne aldrig mere end den ene, som jeg ikke er i Tvivl om har været Hannen efter den Erfaring, jeg har om andre Vadere som *Charadrius pluvialis*, *Totanus glottis*, *Tringa maritima*, o. s. v. Jeg fandt to Reder med Æg og skød ved den ene Lejlighed Fuglen, da den gik fra Redet. Det var en Han, endnu uden tydelig Rugeplet, men Æggene vare ogsaa omtrent friske«.

Og senere i Brev $\frac{5}{4}$ 1904:

»I Tilslutning til, hvad jeg af egen Erfaring kunde meddele om *Charadrius morinellus*, skal jeg ikke undlade at tilføje, at Johan Korén har fundet det samme Forhold hos *Charadrius helveticus*. Jeg har næmlig talt med ham siden mit forrige Brev og spurgte ham da derom. Han traf næmlig under et kort Ophold paa Kolgufjef i August 1902 flere *Charadrius helveticus* med Unger og skjød nogle saadanne Familier, der altid var ledsaget af en af Forældrene, som i alle Tilfælde viste sig at være Hannen«.

Hos *Charadrius pluvialis*, Hjejlen og *Sqvatarola helvetica*, Strandhjejlen synes Kønnene at være hinanden lig i Henseende til Størrelse, og Hannerne skønnest, hvad Fjerdragten angaar; jeg har selv undersøgt 17 ♀ og 14 ♂ af *Ch. pluvialis* og 8 ♀ og 13 ♂ af *Sqvatarola helvetica*, alle gamle Fugle, som findes i min Samling; hos *Limosa* (Kobbersnepper) er jo Hunnen afgjort større, men langt fra saa udpræget farvet som Hannen.

For Pomerantsfuglens Vedkommende er da Sagen formodentlig ganske simpelt den, at Hannen er gaet saa fuldstændig op i Rollen som Barnepige, at den paa Bekostning af sit Ydre har fundet Anvendelse for sit Kraftoverskud til Udrugning af Æggene og Omsorg for Ungerne, Pligter, der sædvanlig paahvile Hunnerne og sikkert ofte ere Aarsag til disses mindre pragtfulde Udseende, ringere Størrelse og lign.

Kun hos Vandtræderne, *Phalaropus hyperboreus*, Odinshanen, og *Crymophilus fulicarius*, Thorshanen, finder man et tilsvarende Forhold, idet Hannerne hos disse Fugle ere mindre og mindre skønne end Hunnerne, og hos disse skal det ogsaa udelukkende være Hannerne, hvem Omsorgen for Yngelen paahviler. Disse Arter lægge som næsten alle andre Charadriider 4 Æg, medens Pomerantsfuglen sædvanlig lægger 3; kun *Ægialitis cantiana*¹, Hvidbrystet Præstekrave, lægger ogsaa 3 Æg, og det er da ret mærkeligt, men formodentlig rent tilfældigt og vel sikkert uden Sammenhæng med Fuglens Ydre, at den særegne Form, den bageste Ende af Pomerantsfuglens Brystben har, genfindes hos denne Art og ligeledes hos *Crymophilus*. Særegenheden bestaar jo i, at Sidefligene strække sig lige saa langt tilbage som Brystbenets Køl, og tilmed ere lidt udadvendte, hvorved det faar en paafaldende Lighed med Brystbenet hos Maagerne, Charadriidernes nære Slægtninge.

SKOVSNIPPENS, *SCOLOPAX RUSTICULA*, YNGLEFORHOLD I DANMARK.

AF

AXEL KOEFOED.

At Skovsnuppen yngler her i Landet, er en kendt Sag, men at den yngler paa saa mange Steder, som nedenfor nævnt, vides maaske ikke af enhver.

Da jeg havde bragt i Erfaring, at Skovsnuppen ynglede i Kongelunden paa Amager, tog jeg derud i Foraaret 1903, og efter at have set Vegetationen der, kunde jeg forstaa, at her var et glimrende Opholdssted for den, da der i den lille Lund næsten overalt er et tykt Moslag, hvor Snuppen kan finde sin Føde: Orme, Insekter o. s. v.

Tilmed har Kongelunden den Fordel for Snuppen, at ingen Mennesker maa færdes i Skoven uden paa den Korsvej, der gaar igennem den, hvilket Hr. Fasanjæger Albrechtsen vaager

¹ Strandskaden, *Hæmatopus ostreologus*, lægger vist lige saa ofte 4 som 3 Æg. At alle Vadefugle, naar de en Gang have været berøvet deres Æg, anden Gang lægge 3, betyder naturligvis ikke stort i denne Sammenhæng.